

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Pavo Ex Lvciano. Descriptio LXIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

PSITTACVS.

Descriptio LXIII.

Psittacus avis Indiae est, instar illi minimo minus, quam columbarum, sed nec colorum columbarum. Non enim lacteus ille vel liuidus, vel vtrunque subluteus, aut sparfus est, sed color Psittaco viridis, ex intimis plumulis, & extimis palmulis, nisi quod sola ceruice distinguitur. Enimvero ceruicula eius circulo niueo velut aurea torqui pari fulgoris circumactu cingitur, & decoratur: rostri prima duritia, cum in petram quampiam concitus altissimo volatu, praecipitat, rostro se velut anchora excipit. Sed capiti eadem duritia, quae rostro: cum sermonem no-

strum cogitur amulari, ferrea clauicula caput tunditur, imperium magistri vt percenticat, haec ferula discenti est. Discit autem statim pullus vsque ad duos aetatis suae annos, dum facile os vti conformetur, cum tenera lingua vti conuiberetur. Senex autem captus, & indocilis est, & obliuiosus. Verum ad disciplinam humani sermonis facilius est Psittacus glande qui vescitur, & cuius in pedibus vt hominis quini digituli numerantur: Non enim omnibus Psittacis id insigne, sed omnibus proprium, quo eius lingua latior, quam caeteris auibus, eò facilius verba hominis articulantur pateat: iore plectro, & palato. Id vero quod dicit ita similiter nobis canit, vel potius eloquitur, vt vocem si audias, hominem putes. Nam quidem si videas idem conari non eloqui.

Id. Florid. lib. 1.

PAVO EX LVCIANO.

Descriptio LXIV.

Οδὲ ταύς ἦρθε ἀρχομένως, πρὸς λειμῶνα τινὰ ἐλθὼν ὅσποτε, καὶ τὰ ἀνθη πρόσειν οὐ ποθεινότερα μόνον, καὶ ὡς ἀνείποι τις ἀνδρότερον καὶ τὰς βαφὰς καὶ δαρφότερα, τότε καὶ οὗτ' ἐκπετάσας τὰ πτερά, καὶ ἀναείξας τὸ ἥλιον, καὶ τὴν οὐρανὸν ἰσάρας, καὶ πάντοθεν αὐτὸν περιήσας ἐπιδείκνυται τὰ ἀνθη τὰ αὐτῶν, καὶ τὸ ἕαρ τὸ πτερόν, ὡς αὐτὸν προκαλέντ' τὸ λειμῶν ἐς τὴν ἀμίλλαν, ἐπιτρέφει γὰρ αὐτὸν, καὶ περιάγει, καὶ ἐκπομπέει τὸ κάλλι ὅτι δὴ καὶ θαυμασιώτερον φαίνεται πρὸς τὴν αὐγὴν, ἀλλὰ πομέναν αὐτὸν χρωμάτων, καὶ μεταβαρόντων ἡρέμα, καὶ πρὸς ἕτερον εὐμορφίας εἰς τὸ ζεπομένον. πάσχει δὲ αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τὸ κύκλων οὐς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἰριδὸς τινὸς ἑκάστον περιβέσσης. ὁ γὰρ γένος χαλκός ἦν, τὸ τε ἐγκλίαντ' ὀλίγον, χρυσοῦς ὤφθη, καὶ τὸ ὑπὸ τῷ ἥλιον κυανὰυγές, εἰς κίαν δειχλοαυγές ἐστίν. οὕτω μετακινεῖται πρὸς τὸ φῶς καὶ πτεροῖς.

PAVO autem incipiente vere ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt non amabiliores modo, sed & (vt ita dixerit quispiam) floridiores; & quod ad colorem, & tincturam attinet, liquidiores: ipse quoque extentis pennis, iisque ostensis foli, & sublata cauda, eamque vndique circa se pandens, spectandos exhibet, & illius flores; & ver illud pennarum, perinde vt prato, ad huiusmodi contentionem, & certamen ipsum prouocante: conuertit quippe se ipsum, & circumagit, & quasi quamdam pompam agit pulchritudinis suae: quando videlicet, etiam admirabilior apparet ad splendorem solis, variantibus se coloribus, & paulatim in alios, atque alios transeuntibus, aliamque, ac nouam formositatis speciem subinde recipientibus: Accidit autem hoc potissimum in citiculis, quos in summis pennis habet, quorum quemlibet, quasi quaedam irides circundant. Nam qui ante aereus vilis fuit, mox inclinante se paulum illo aureus conspicitur: & rursus, quod ad lucem apparuit, si sub vmbra transferatur, viride videbitur. Adeo ad luminis vicissitudinem pennarum ille ornatus variatur.

Lucian. de domo.

Item

Item ex Tertulliano.

Tertul. l. de
pallio Cata-
clista vestes
de pressorio
splendentes.
Tunica pa-
tagiata an-
teclausura.

Quamquam & Paus pluma vestis, & quidem de cataclistis, in omni conchylio depressior, qua colla florent, & omni patagio auratior, qua terga fulgent, & omni symate solutior, qua caudae iacent, multicolor, & discolor, & versicolor, numquam ipsa, semper alia, etsi semper ipsa, quando alia, toties denique mutanda, quoties mouenda.

L V S C I N I A.

Descriptio L X V.

Lusciniam, auditores, vnam ex auribus maximè solent ij, qui naturas animalium scribunt, admirari, quod in tam paruo corpusculo tam clara, tam sitavis, tam magna, tam aeuunda vox inueniatur: quod verno tempore, cum frondescere arbores incipiunt, diel us, ac noctibus perpetuis sine vlla intermissione canere soleat, vnde enim in auicula tam pertinax spiritus: vnde vis illa continenda animæ, in canendo tanta, & vna continuatione cantionis vni contentiones vocis, & remissiones contineantur: vnde tam artificiosa, tamque perfecta musica: scientia, tam ingeniosa modulatio, tam gratus auribus sonus, qui modò in longum, continuo spiritu trahitur, modò summa quadam cum varietate fleatur, nunc concisa voce distingua-

tur, nunc intorta copuletur? Quid cum iterum vocem reuocat, ex integra comprehensione cantum edit? quid cum modulos, nec inopinato, de repenteque commutat? quid cum ipsa secum iucunda, & tacita murmurat? nulla meherculè tam abstrusa, tam difficilis est canio, quam non exprimat lusciniæ, plenam, grauem, acutam, crebram, extentam, summam, mediam, imam: Quid plurà? Iam paruulis in faucibus omnia, qua tanto labore, tanta industria, tanto studio, tot inuentis instrumentis genera cantionum ars hominum excogitauit, integra, atque perfecta reperiuntur.

Vide Gesnerum in Lusciniæ.

Adde qua habet Plinius lib. 10. c. 39.

Primum tanta vox, tam paruo corpusculo, tam pertinax spiritus. Deinde in vna perfecta Musica scientia modulatus editur sonus: & nunc continuo spiritu trahitur in longum, nunc variatur inflexo, nunc distinguitur conciso, copulatur intorto, promittitur reuocato, infuscatur inopinato: interdum & secum ipse murmurat: plenus, grauis, acutus, creber, extentus, vbi visum est, vibrans, summus, medius, imus. Breuiterque omnia tam paruulis in faucibus, qua tot exquisitis cibiarum tormentis ars hominum excogitauit.

C O L V M B A E C O L L V M.

Ex Philone, de temulentia.

Descriptio L X V I.

Τὸν ἀρχὴν τῆς περιστερῆς ἐν ἑλιακῆς αὐγῆς, οὐ κατενόησε μορῆς χρωμάτων ἀλλὰ ἴσθηται ἰδίως, ἢ οὐχὶ φοινικῶν καὶ κωνίων, πυραμίδων τε καὶ ἀνθρακοειδῶν, ἐπιτῆς ἀχρόνικα, ἐξ ὀφθαλμῶν καὶ ἄλλα πανταδακῶσχευ χρωματῶν οὐδὲ τὰς κλήσεις ῥῆθῶν ἀπομνημονεύσας.

Vidisti aliquando columbae ceruicem radijs solis expositam, quam multis modis colores variet, puniceum, ceruleum, igneum, & carbunculi speciem referentem, pallidum itam, & rubicundum, & alios omnigenos, quorum ne vocabula quidem memorare sit facile.

H I R V N.